

Viikkomessu

Viikkomessu sisältää messun eli ehtoollisjumalanpalveluksen keskeiset osat. Sen rakenteessa on väljyyttä, joka antaa tilaa hiljaisuudelle, mietiskelylle ja vapaamuotoiselle rukoukselle. Seurakuntalaisille varataan mahdollisuus yksityiseen sielunhoitoon ja rikkiin ennen viikkomessua tai sen jälkeen.

Viikkomessu on tarkoitettu ensisijaisesti arkipäivän jumalanpalvelukseksi (esim. aamu-, ilta- tai teemamessu). Sitä voidaan viettää myös erityistilanteissa (esim. nuorten jumalanpalvelukset, oppilaitosten ja puolustusvoimien jumalanpalvelukset).

Koko viikkomessu voidaan toteuttaa myös lukien.

I Johdanto

1. Alkuvirsi

Virren sijasta voidaan käyttää psalmia, kuorolaulua tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana voivat palvelutehtävissä toimivat saapua kuoriin ristikulkueena. Tällöin seurakunta seisoo.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

L Isän ja + Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Amen.

Vuorotervehdys

L Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Johdantosanat voidaan laatia vapaasti. Niissä otetaan huomioon päivän ja sen jumalanpalveluksen erityisluonne.

Jos johdantosanoja seuraa yhteinen rippi, niiden tulee johdattaa synnintunnustukseen.

Esimerkkejä johdantosanoiksi s. 179.

4. Yhteinen rippi

Yhteinen rippi voidaan siirtää raamatunluvun ja saarnan (kohta 7) jälkeen.

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä (s. 190).

Synnintunnustukset s. 184 (virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 700–714).

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Synninpäästöt s. 190.

– synninpäästö

S Aamen.

5. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

6. Päivän rukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät s. 417.

L Rukoilkaamme.

– rukous

S Aamen.

II Sana

7. Raamatunluku ja saarna

Evankeliumin lisäksi tai sijasta voidaan lukea lukukappale Vanhasta tai Uudesta testamentista. Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä). Saarnan sijasta voidaan lukea mietiskelyteksti.

Jos saarnan jälkeen tulee yhteinen rippi (kohta 4), lausutaan uskontunnustus synninpäästön jälkeen. Ennen yhteistä rippiä voi olla virsi tai muuta rippiin johdattavaa musiikkia.

*8. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

Uskontunnustuksena voidaan käyttää myös virttä 167 tai 171. Tällöin virsi (kohta 9) jätetään pois. Vaihtoehtoisia uskontunnustuslauluja s. 204 (virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 731–734).

Apostolinen uskontunnustus

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,
ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän, yhteisen seurakunnan,
pyhään yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

9. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

10. Yhteinen esirukous

Jos kiitosrukouksena (kohta 17) käytetään esirukouksen sisältävää vaihtoehtoa, jätetään tämä kohta pois.

Yhteinen esirukous voidaan valmistella yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Esirukouksen sisällöstä ks. s. 8. Rukous on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella.

Yhteisiä esirukouksia s. 206 ja esirukousaiheita s. 229. Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien voidaan käyttää litaniaa (s. 221, virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 719) tai Trishagion-rukousta (s. 218, virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 718).

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

E Rukoilkaamme.

– rukous

S Aamen.

III Ehtoollinen

11. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana (kootaan kolehti ja) katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla hiljaisuus, laulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata (s. 246).

12. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu, prefaatio ja *Pyhä (Sanctus)

Ks. messun kaavan kohta 20 (Ehtoollisrukous). Vaihtoehtoisia Pyhä-hymnejä s. 257 (virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 735–738).

Rukous ja asetussanat

Jos vuorolaulu, prefaatio ja Pyhä jätetään pois, rukous alkaa kehotuksella: Kiittäkäämme Herraa, Jumalaamme.

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen sävelmät s. 258, päätösylistyksen sävelmä s. 260.

Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia s. 24.

Taivaallinen Isä, kaiken Luoja,
me muistamme kiitollisina, mitä olet tehnyt puolestamme:
Sinä lähetit Poikasi pelastamaan maailman.
Hän tuli ihmiseksi, oli yksi meistä mutta ilman syntiä.
Hän täytti tahtosi kaikessa
ja suostui kärsimykseen ja kuolemaan
lunastaakseen meidät vapaiksi.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (+), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (+) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Armollinen Isä,
me tahdomme täyttää tämän käskyn
ja viettää pyhää ehtoollista Poikasi muistoksi

ja niin julistaa hänen kuolemaansa, kunnes hän tulee.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniaassa.]

Me rukoilemme sinua:
Lähetä Pyhä Henkesi,
niin että luotamme lupaukseen syntien anteeksiantamisesta
ja otamme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren pelastukseksenne,
kunnes kerran saamme kohdata hänet valtakunnassasi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Amen.

13. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät s. 453, virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 805).

Herran rukouksen ekumeenisista sanamuotoa (s. 262) voidaan käyttää ekumeenisissa tilaisuuksissa.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

14. Herran rauha (Pax)

Ks. messun kaavan kohta 22 (Herran rauha).

*15. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Ks. messun kaavan kohta 23 (Jumalan Karitsa). Vaihtoehtoisia Jumalan Karitsa -hymnejä s. 263 (virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 739–742).

Jumalan Karitsa voidaan laulaa myös ehtoollisen vieton aikana.

16. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisasiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Päätössanojen jälkeen voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelo meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

17. Kiitosrukous

Kiitosrukouksena voidaan käyttää myös virttä (esim. 436: 3–5, 439: 2–4, 440: 3–5, 442 tai 449). Tällöin ylistys (kohta 18) jätetään pois.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia s. 265.

L Rukoilkaamme.

Jeesus Kristus,
me ylistämme sinua elämän leivästä,
jolla ravitset meidät.
Lähetä meidät palvelemaan
kukin siinä tehtävässä, jonka olemme sinulta saaneet.

Me ylistämme sinua pelastuksen maljasta, pyhästä verestäsi,
jossa meillä on anteeksianto.

Anna sen uudistaa meidät.

Auta, ettemme etsisi tyydytystä pelkästään siitä,
mikä on katoavaa.

Sinä, olemassaolomme lähde,
varjele meitä tuhlaamasta ja tuhoamasta elämäämme.

Me ylistämme sinua armostasi.

Anna sen parantaa ihmissuhteemme.

Me kiitämme anteeksiannostasi.

Anna sen karkottaa vihamme ja katkeruutemme.

Me ylistämme sinua uudesta voimasta,
joka nostaa masennuksesta rohkeuteen,
kuolemasta elämään.

Rohkaise meitä tukemaan niitä,

jotka nääntyvät huoliinsa

ja pelkäävät tulevaisuutta.

Anna meille kyky nähdä kaikissa ihmisissä sinun kasvosi.

Me ylistämme sinua, rauhan tuoja.

Anna rauhasi niille,

joilla on levottomuus sisimmässään.

Anna rauhasi niille,

joiden tyyneyden taakse kätkeytyy ahdistus.

Tuo rauhasi keskelle elämämme arkea,

niin että saamme voiman kulkea

sinun askelissasi.

Me ylistämme sinua, Jeesus Kristus,

kuoleman voittaja ja uuden elämän tuoja.

S Aamen.

IV Päätös

18. Ylistys

Ks. messun kaavan kohta 26 (Ylistys).

Jos kiitosrukouksena (kohta 17) on laulettu virsi, jätetään ylistys pois.

*19. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmiä s. 427).

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja + Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Amen.

Lähtettäminen

Kehotus lausutaan välittömästi ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

TAI

L/E Lähtekää rauhassa.
Olkaa rohkeat,
pitäkää hyvästä kiinni,
[älkää vastatko pahaan pahalla.
Rohkaiskaa arkoja,
tukekaa heikkoja,
auttakaa sorrettuja,]
kunnioittakaa kaikkia ihmisiä.
Rakastakaa ja palvelkaa Herraa
Pyhän Hengen voimassa iloiten.

20. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana voi olla ristikulkue, johon seurakunta tulee mukaan.